

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
кафедра психології

Освітній компонент <i>Нормативний/вибірковий</i>	Психологія прийняття рішень <i>варіативний</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр 206 Садово-паркове господарство Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2020-2021 / I семестр / 1 курс
Мова викладання	українська
Викладач	Каткова Т.А.
Профайл викладача	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psiologii/sklad-kafedry-psiologii/katkova-tetyana-anatoliyivna/
Контактний тел.	(0619)-44-86-24, 0983200977
E-mail:	katkova963@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=798
Сторінка курсу на офіційному сайті кафедри	https://docs.google.com/document/d/1Fr4RsyY42dGo5NL-Vk5w113sL9nonRdH/edit?usp=sharing&oid=116405638250674944326&rtpof=true&sd=true
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка (12 ³⁰ -14 ⁰⁰), місце проведення – кафедра психології (ауд. 123)

1. Анотація до курсу

Психологія прийняття рішень є вибіркоким освітнім компонентом з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство за освітньою програмою «Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн», кваліфікація – магістр садово-паркового господарства. Розглянуті здобувачами вищої освіти питання і феномени психології кар'єри актуальні для даних майбутніх фахівців, що працюють в сфері «людина-людина».

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Психологія прийняття рішень» для здобувачів вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство за освітньою програмою «Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн, кваліфікація» – магістр садово-паркового господарства складений на основі Державного освітнього стандарту вищої освіти спеціальності.

2. Мета та цілі курсу

Метою викладання освітнього компоненту «Психологія прийняття рішень» є: забезпечення загальної теоретичної підготовки магістрантів у галузі психології вищої школи, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з викладацькою діяльністю.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія прийняття рішень» є:

- опанування знаннями про психологічні особливості студентського періоду життя людини;
- усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- вивчення психологічних аспектів навчання і виховання студентської молоді;
- усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування;
- сприяння професійному самовизначенню і набуття студентами професійно-педагогічної ідентичності;
- розвиток таких якостей особистості, що мають для майбутнього викладача професійне значення.

Методи навчання: лекції, семінарські заняття із застосування поточних перевірок і проведенням модульних контрольних робіт, тестування

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1. За джерелом інформації:

- словесні (лекція – традиційна, проблемна, лекція-презентація із застосуванням ІКТ; семінари, пояснення, бесіда);
- практичні (опрацювання наукових досліджень, технології case-study, проблемно-пошукові, компетентнісно-орієнтовані);
- наочні (демонстрація, спостереження, ілюстрація).

2. За логікою передачі та сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі (проектні), творчі.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: дидактична дискусія, «мозковий штурм», технології case-study, психологічний квест, демонстраційні методи, практико-орієнтоване «занурення» у ситуацію, створення ситуації пізнавальної новизни.

3. Формат курсу

Навчальний матеріал освітнього компоненту структурований за модульним принципом і складається з двох змістових модулів, які є логічно завершеними, відносно самостійним, цілісними частинами навчального плану, засвоєння яких передбачає проведення модульних контрольних робіт та аналіз результатів її виконання. Викладання курсу передбачає проведення лекційних та семінарських занять. В процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні виконати компетентнісно-орієнтовані завдання, активно приймати участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання й кейси (case-study), ознайомитися з можливостями використання психодіагностичного інструментарію й

сучасними психокорекційними технологіями в рамках діяльності Лабораторії психофізіологічних досліджень та Лабораторії психології здоров'я. Впродовж вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти отримують практичні рекомендації щодо поєднання методологічних принципів, взаємозв'язку традиційних підходів і новітніх розробок в психологічній науці, складають схеми «Психологія й етика ділових відносин у бізнесі», «Технологія ділового спілкування», «Способи подолання несумлінного впливу», «Психологія ділового іміджу», «Психологія й етика ділового спілкування».

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

- **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- **ЗК 02.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 04.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- **ЗК 05.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- **ЗК 06.** Здатність розробляти та управляти проектами.
- **СК 13.** Здатність планувати та здійснювати збір, обробку, аналіз і систематизацію науково-технічної інформації з теми дослідження, обирати методики і засоби розв'язання складних задач професійної діяльності.

4. Результати навчання

- **ПР 08.** Організувати роботу колективу виконавців проектів.
- **ПР 07.** Здійснювати ефективне управління об'єктами садово-паркового господарства, об'єктами рекреаційного призначення, природними і культурними ландшафтами з урахуванням технологічних, правових, економічних, екологічних та інших аспектів.
- **ПР 09.** Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства та ландшафтного дизайну фахівцям і нефахівцям.
- **ПР 13.** Організувати навчально-пізнавальну діяльність студентів.
- **ПР 14.** Організувати та здійснювати підвищення кваліфікації і коучинг співробітників з інноваційної діяльності.
- **ПР 15.** Організувати та виконувати просвітницьку природоохоронну діяльність серед населення.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	12	10	68

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
----------------	---------	---------------	----------------------	------------------------

2021-2022	3	206 Садово-паркове господарство	2	В
-----------	---	---------------------------------------	---	---

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують практичні навички створення та реалізації програм психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту. Демонструють соціально відповідальну та свідому поведінку, слідуєть гуманістичним та демократичним цінностям. Розробляють методологічні підходи та методичне забезпечення проведення психологічної експертизи.

Студенти отримують практичні навички використовувати отриманні знання в майбутній професійній діяльності, застосовувати психологічні знання на практиці, у процесі практичної роботи.

В процесі викладання курсу «Психологія прийняття рішень» використовується наступне технічне та програмне забезпечення:

- ноутбук;
- мультимедійний проектор (для демонстрації презентаційного матеріалу, аудіо- та відеозаписів);
- електронна база психодіагностичних методик (клінічна, патопсихологічна діагностика, діагностика розвитку дитини, діагностика психофізіологічного розвитку, профвібір) Лабораторії психофізіологічних досліджень;
- обладнання для проведення тренінгової роботи;
- психокорекційні матеріали (кольоровий пісок, камінці, воскові планшети) Лабораторії психології здоров'я;
- арт-терапевтичні матеріали (фарби, глина, олівці та ін.) для впровадження елементів арт-терапії.

8. Політики курсу

– Політика щодо дедлайнів та перескладання: Всі види робіт необхідно виконувати в оговорені строки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Пропущені заняття відпрацьовуються протягом 2 тижнів на кафедрі в часи консультацій викладача.

Питання щодо курсу можна задати викладачу через мережу Facebook, MOODLE або E-mail.

– Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot, сервіс MOODLE).

– Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи в різних галузях психологічної практики з різними віковими категоріями. Використовується онлайн опитування.

На заняттях дотримуватись правил роботи у групі, шанобливо ставитись до поглядів один одного, обов'язково вимкнути звук гаджетів.

На заняттях вітаються прояви креативності та індивідуальний підхід до кожного здобувача вищої освіти.

При оцінюванні враховується активність і відвідуваність занять.

Завдання до кожної теми викладач надає через сервіси MOODLE або E-mail.

Під час практичних занять створюються умови для формування практичних умінь і навичок роботи для майбутньої професійної діяльності.

9. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
БЛОК I. Вступ до психології прийняття рішень						
Тема 1. Технологія професійної діяльності ділової людини	4	2				2
Тема 2. Психологія й етика ділових відносин у бізнесі	2		2			
Тема 3. Психологічні особливості професійної діяльності ділової людини	6					6
Тема 4. Процес взаємодії ділової людини з різними категоріями співробітників	2	2				
Тема 5. Біологічний фундамент особистості	4					4
Тема 6. Технологія ділового спілкування	8		2			6
Тема 7. Індивідуальні особливості особистості	2	2				
Тема 8. Національні особливості ділового спілкування. Специфіка національного ділового спілкування	6					6
Тема 9. Емоційна й вольова сфери особистості	6					6
Разом за блоком I	40	6	4			30
БЛОК II. Особливості взаємодії між співробітниками у системі професійної діяльності						
Тема 10. Форми несумлінного впливу на людину	2	2				
Тема 11. Психологія управління	6					6
Тема 12. Способи подолання несумлінного впливу	2		2			
Тема 13. Основні способи подолання несумлінного впливу	6					6
Тема 14. Психологія конфлікту	2	2				
Тема 15. Психологія ділового іміджу	2		2			

Тема 16. Взаємозв'язок ділового іміджу та успіху в професійній діяльності	6				6
Тема 17. Здібності та ролі особистості	2	2			
Тема 18. Типи «шорстких» співробітників та технологія роботи з ними. Технологія ділового спілкування з «шорсткими» співробітниками	5				5
Тема 20. Психологія колективу	5				5
Тема 21. Регуляція негативних емоційних станів, що виникають в професійній діяльності ділової людини	5				5
Тема 22. Засоби регуляції негативних емоційних станів, що виникають в професійній діяльності ділової людини	5				5
Тема 23. Психологія й етика ділового спілкування	2		2		
Разом за блоком II	50	6	6		38
Усього годин	90	12	10		68

№	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю
1	Психологія й етика ділових відносин у бізнесі	Фронтальне опитування Індивідуальне опитування Письмове опитування Тестове опитування Практико-орієнтовані завдання Групове опитування Компетентнісно-орієнтовані завдання Розв'язання проблемно-пошукових завдань Підготовка та захист презентаційного матеріалу Структурно-логічні схеми
2	Технологія ділового спілкування	
3	Способи подолання несумлінного впливу	
4	Психологія ділового іміджу	
5	Психологія й етика ділового спілкування	

Орієнтована тематика індивідуальних завдань
(реферати, есе, презентації, творчі проекти)

1. Предмет і методи психології прийняття рішень.
2. Наукові завдання і актуальні проблеми психології прийняття рішень.
3. Методи професійної діагностики в психології прийняття рішень.
4. Методи аналізу і обробки емпіричних даних в психології прийняття рішень.
5. Перетворюючі або конструктивні методи психології прийняття рішень.
6. Методи корекції і конструктивного впливу в психології прийняття рішень.

7. Сутність управлінської діяльності
8. Методи психологічного вивчення професій.
9. Психологічна класифікація професій (С.Клімов).
- 10.Цілі, завдання і структура системи професійної орієнтації.
- 11.Професійна адаптація, її основні стани і сутність.
- 12.Психологічна експертиза і її завдання.
- 13.Психологічні питання безпеки праці.
- 14.Психологічні основи професійного відбору, підбору, розміщення і атестація кадрів.
- 15.Психологічна структура трудової діяльності.
- 16.Здібності і професійна успішність. Динаміка здібностей.
- 17.Здібності і професійна придатність.
- 18.Методи вивчення здібностей.
- 19.Формування здібностей.
- 20.Методи вивчення і шляхи профілактики нещасних випадків.
- 21.Професійно-значимі властивості і їх динаміка.
- 22.Психологічна підготовка.
- 23.Мотиви професійної діяльності.
- 24.Класифікація і структура мотивів.
- 25.Методи дослідження мотивів.
- 26.Вплив умов фізичного середовища на психічний стан людини.
- 27.Методи оцінки психічних станів людини.
- 28.Експериментальні умови діяльності.
- 29.Функціональні стани і працездатність.
- 30.Прогнозування успішності діяльності.
- 31.Питання психології професійного навчання.
- 32.Проблеми індивідуальних відмінностей в психології прийняття рішень.
- 33.Психологічні основи професійної консультації.
- 34.Організаційні оснащення робочого місця психолога-практика в ролі профконсультанта.
- 35.Психологічні питання організації праці.
- 36.Психологічне вивчення причини аварійності.
- 37.Психологічні питання трудової експертизи.
- 38.Прогностична трудова експертиза.
- 39.Психологія безпеки праці..
- 40.Фактори безпеки праці їх взаємозв'язок.
- 41.Особистісний фактор у травматизмі, аварійності, зниження якості роботи.
- 42.Професійна діяльність і її безпека.

43. Індивідуальні якості особистості професіонала і їх зв'язок з безпекою праці.
44. Формування професійних умінь і навичок.
45. Психологічні методи впливу у боротьбі з травмами на виробництві.
46. Психологія безпеки праці.
47. Керівництво та лідерство в організації.
48. Психологічні основи відбору кадрів.
49. Управління нововведеннями в організації.
50. Психологічні основи управлінських впливів.
51. Проблема стилю керівництва у психології прийняття рішень.
52. Психологія управлінських впливів. Стиль керівництва.
53. Спілкування та міжособистісні стосунки в системах управління.
54. Психологія управлінських рішень та дій.
55. Психолог у процесі взаємодії особистості та групи в системі управління. Управління персоналом.

10. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Психологія прийняття рішень», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту.

Впродовж семестру студент за поточний контроль отримує – 40 балів та під час складання 2-х модулів – 60 балів, загалом – 100 балів.

Критерії оцінювання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgF-zXhr43uGR1W0/view> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019 р.) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view>.

Система оцінювання.

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Робота на практичному занятті	5 балів:
Самостійна робота	5- Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу.
Усна відповідь, тестування, виконання практичних завдань	Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за

	<p>допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p> <p>4- Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p> <p>3-Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>2-Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки</p>
Тести для поточної роботи	<p>5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), а також відобразив у рецензії власне відношення до проблеми і до роботи в цілому; склав 10 тестових завдань; – 4 бали – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), склав 10 тестових завдань; – 3 бали – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), але у рецензії не відображено власне відношення до проблеми і до роботи в цілому, склав менше ніж 10 тестових завдань; – 2 бали – спостерігаються суттєві помилки, студент не достатньо продемонстрував знання наукової праці вченого, не склав 10 тестових завдань;
Творчі завдання	<p>5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,

	<p>– 3 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>– 2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат.</p>
Компетентнісно-орієнтовні завдання (кросворд, презентація тощо).	<p>5 балів (5 балів за кросворд або 5 балів за презентацію):</p> <p>– 5 балів – кросворд складено відповідно до змісту лекцій, кросворд містить не менш ніж 14 термінів, презентація кросворду;</p> <p>– 4 бали – кросворд складено відповідно до змісту лекцій, але термінів менш ніж 14, презентація кросворду;</p> <p>– 3 бали – кросворд складено не відповідно до змісту лекцій, недостатня кількість термінів, помилки щодо оформлення, презентація кросворду;</p> <p>– 2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, презентація кросворду;</p> <p>– 5 балів – презентація містить не менш ніж 15 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекцій, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об'єктів, малюнків, фото тощо;</p> <p>– 4 бали – презентація містить не менш ніж 12 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекцій, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об'єктів, малюнків, фото тощо;</p> <p>– 3 бали – презентація містить 10 і меншу кількість слайдів, текст та фон заважають сприймати інформацію, недостатня кількість демонстраційного матеріалу (таблиці, діаграми, схеми, малюнки тощо),</p> <p>– 2 бали – зміст презентації не відповідає темі, візуально не сприймається, плагіат</p>
Екзамен	<p>100 балів:</p> <p>По 25 балів (max = 75) – відповіді на 3 письмові теоретичні, аналітичні та практичні питання;</p> <p>25 балів – відповіді на 25 тестових завдань.</p> <p>Письмові відповіді:</p> <p>– 23-25 балів – дана повна правильна відповідь на підставі вивчення теорій, концепцій, законів, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; відповідь самостійна, допустимі 1-2 несуттєві помилки (це помилки, при яких відповідь є правильною, але помилки представлені у вигляді некоректних висловлювань). При виконанні експериментальних робіт все виконано повністю і зроблені висновки.</p> <p><i>Якщо це третє питання, то наведені правильні приклади. Продемонстровані практичні навички.</i></p> <p>– 19-22 балів – дана правильна відповідь на підставі вивчених теорій, концепцій, законів, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; Допустимі 2-3 несуттєві помилки, або деяка неповнота відповіді, неточність у викладенні матеріалу. Питання практичної значимості виконані правильно, без суттєвих помилок, зроблені висновки. Допускається неповнота приклада практичної значимості, але зроблений висновок є обов'язковим.</p> <p>– 15-18 бали – навчальний матеріал в основному викладений повно, але при цьому допущені 1-2 грубі помилки; відповідь неповна, хоча і відзначається необхідною глибиною, побудована незв'язно. При виконанні експериментальної роботи допущені 1-2 суттєві помилки. При розв'язуванні задач допущено не більше, ніж одну суттєву помилку, неповне тлумачення з деякими неточностями.</p>

– 13-14 бали – навчальний матеріал в основному викладений повно, але при цьому допущені 1-2 грубі помилки; відповідь неповна, хоча і відзначається необхідною глибиною, побудована незв'язно. При виконанні експериментальної роботи допущені 1-2 суттєві помилки. При розв'язуванні задач допущено не більше, ніж одну суттєву помилку, неповне тлумачення з деякими неточностями. Відповідь виявляє незнання або нерозуміння значної частини навчального матеріалу; допущені істотні помилки, матеріал викладений незв'язно. При виконанні експериментальної роботи допущені грубі помилки

– 10-12 бал – спостерігаються суттєві помилки, студент не достатньо продемонстрував знання. Відповідь виявляє повне незнання і нерозуміння основного та присутнього навчального матеріалу; повна відсутність експериментальних умінь; відповідь виявляє повне невміння розв'язати задачу.

– 0 балів – жодної вірної відповіді.

Тестові завдання: 1 бал – завдання виконано, 0 балів – завдання не виконано.

1. Система оцінювання компетенцій студентів повинна бути стимулюючою, заохочувальною, максимально об'єктивною, простою з чіткими критеріями оцінювання і легко запам'ятовуватись студентами і викладачами.

Система оцінювання компетенцій студентів на заліках або іспитах є універсальною.

2. Національна оцінна шкала є чотирьохбальною для оцінювання результатів іспитів і диференційованих заліків і двобальною для оцінювання відповідей студентів на недиференційованому заліку.

3. Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль для якого використовується національна оцінна шкала «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» з відповідними до неї балами, тобто числами «5», «4», «3», «2». Ці бали виставляються за кожне практичне (семінарське) заняття в академічний журнал.

4. Всі види діяльності на практичному (семінарському) занятті, в тому числі і за виконану самостійну роботу, оцінюються оцінками «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал.

Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання студентами, оцінюються як частина теми практичного (семінарського) заняття.

5. Для недиференційованих заліків підсумкова оцінка виставляється як «зараховано» або «незараховано».

6. Виробничі і навчальні практики, курсові і дипломні роботи оцінюються також за національною, 100 – бальною і ECTS шкалами по відповідних критеріях.

7. Якщо до складу курсу разом з навчальною дисципліною входить навчальна практика або виконання курсової роботи, то весь курс оцінюється за 100 – бальною шкалою і відповідна кількість балів виставляється за навчальну практику, курсову роботу тощо.

8. Критерії оцінювання діяльності студентів на практичних (семінарських) заняттях, практиках, за виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, курсових, дипломних робіт тощо є такими:

Бали	Критерії
1	2

5	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові/тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
4	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
2	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

9. Співвідношення балів національної оцінної, ECTS і 100 – бальної оцінної шкали таке:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

10. На практичному або семінарському занятті студент може отримати декілька оцінок за різні види діяльності за чотирьохбальною шкалою від «відмінно» до «незадовільно», але в балах «5», «4», «3», «2». Бали періодичної контрольної роботи, яка може проводитись за рік або семестр чотири, два або один раз, виставляються відповідно максимум 25, 50 і 100 балів за одну контрольну.

Наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі в семестрі, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за контрольну роботу за такою формулою: $S_1 = X_0 + X_1 = 4 + 18 = 22(6)$,

Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання винесені на самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першої періодичної контрольної роботи.

Студент має **право на підвищення** результату тільки однієї контрольної роботи протягом тижня після її написання.

Підсумкова оцінка складається із суми балів за періодичні контрольні роботи за формулою:

$$S = S_1 + S_2$$

Максимальна сума (S) дорівнює 100 балам.

Якщо підсумковий контроль вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.

На екзамені студент повинен набрати 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Сума балів (Σ) отриманих на екзамені додається до суми (S) набраних балів за періодичні контрольні і ділиться навпіл. Це дає змогу поліпшити свій рейтинг будь – якому студенту крім того, який не набрав 60 балів. Наприклад, студент перед сесією має 72 бали, що відповідає за національною шкалою оцінці «задовільно». Але, підготувавшись до екзамену, студент може здати на 75 балів. Ітогова оцінка:

$$\Sigma_{\text{підсум.}} = (\Sigma + S) * 0,5 = (75 + 72) * 0,5 = 73,5$$

За правилом округлення це 74 бали, що відповідає національній оцінці «добре».

Якщо студент навчається стабільно на «добрі» і «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контрольні роботи, то загалом може накопичити 75 і більше балів і не складати іспит. Такий підхід до зарахування «добрих» і «відмінних» оцінок за іспит **стимулює** студента до систематичного навчання, своєчасного відпрацювання пропущених занять і сумлінного ставлення до самостійної роботи з кожної теми курсу. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття і не мати за них незадовільних оцінок.

Невідпрацьовані заняття є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю **як такого, що не виконав навчальний план.**

11. Рекомендована література

Основна:

1. Баклицький І. О. Психологія праці: Підручник. – 2-ге вид., перераб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 655 с.
2. Вакуленко С.М. Соціологія праці: навч.- метод. посіб./ С.М. Вакуленко. К.: Знання. 2008. 262 с.
3. Гура О.І. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. для студ. ВНЗ / О.І. Гура, Т.Є. Гура. – 2-ге вид., доп. – Херсон: Олді-Плюс, 2018. – 210 с.

4. Димитрова Л.М. Соціологія управління та організацій: навч. посіб. для студ-тів вищих навч. закладів/ Л.М. Димитрова-2-ге вид., випр. і доп. – К.: ІВЦВид-во « Політехніка», ТОВ «Ліра-К». 2005. – 152 с.
5. Карамушка Л.М. Психологія управління: навч. посіб. для студ-тів вищих навч. закладів/ Л.М. Карамушка. К.: Міленіум. 2003. 343 с.
6. Кучеренко Є.В. Професійне самовизначення майбутнього психолога: теорія та практика: навч.- метод. посіб. / Є.В. Кучеренко. – К.: Слово. 2014. 189 с.
7. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: навч. посіб.для студ-тів вищих навч. закладів / С.П. Кулицький. – К.: МАУП. 2002. – 222 с.
8. Психологія вирішення конфліктів: навч. посіб./ В.О. Джелалі. – К.; Х. 2006. 318 с.
9. Савельєва В.С. Психологія управління: навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.С. Савельєва. – К.:ВД «Професіонал». 2005. – 315 с.
10. Соціально-психологічні чинники престижності професій: підготовка молоді до активного самоздійснення на сучасному ринку праці: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / за наук. ред.: М.І. Найдьонова, Л.В. Григоровської. – Кіровоград: Імекс- ЛТД. 2013. – 271 с.
11. Хміль Ф.І. Управління персоналом: підручник / Ф.І. Хміль. –К.: Академвидав. 2006. – 487 с.
12. Ходаківський Є.І. Психологія управління: навч. посіб. / Є.І. Ходарківський, Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар. – К.:Центр учбової літ-ри. 2009. 606 с.
13. Цимбалюк І.М. Психологія управління: навч. посіб. / І.М. Цимбалюк. –К.: ВД «Професіонал». 2008. – 623 с.
14. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. /М.В. Цюрупа. – К.: Кондор. 2006. – 169 с.
15. Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління: посібник / К.М. Чернуха-Гадзецька. –Х.: Основа. 2009. – 141 с.
16. Щєбликіна І.О. Управління персоналом: навч. посіб. для студ-тів вищих навч. закладів / І.О. Щєбликіна, Р.І. Олексенко. Сімферополь: ДІАЙП. 2012. – 271 с.

Додаткова:

1. Шейнов В.П. Психология и этика делового контакта / В.П. Шейнов – Минск, 2007.
2. John A. Schinka, Wayne F. Velicer. Handbook of Psychology. Volume 2. Research methods in psychology. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. – 2003.
3. Theodore Millon, Melvin J. Lerner. Handbook of Psychology. Volume 5. Personality and social psychology. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. – 2003.
4. Wen-Shing Tseng, M.D., Jon Streltzer, M.D. Culture and psychotherapy : a guide to clinical practice. Washington, DC London, England. – 2005.
5. *Діалектика та динаміка ціннісного самовизначення студентів-психологів у процесі професійної підготовки / Л.М. Кобильнік, Т.А. Каткова. Одеса 10.04.2014. Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України «Наука і освіта» №6, травень, 2014. – С. 66-70. Фахове видання WEB. <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/index.php/arkhiv/2014>. <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/arkhiv/2014/vipusk-6> <https://drive.google.com/file/d/0B7lN9BNNMs90Q2xiX0txYjZTXc/view>*
6. *Дослідження проблеми підвищення працездатності особистості у психологічному дискурсі / С.В. Шевченко, Т.А. Каткова // Науково-практичний журнал «Наука і освіта», жовтень, 2015, – С.120-125. Фахове видання WoS. URI:<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3380>*
7. *Психологічні особливості впливу спрямованості особистості старшокласника на професійний вибір / Т.А. Каткова, Н.Г. Фисина // Науково-практичний журнал «Наука і освіта», жовтень, 2015, – С.44-49. ISSN 2311-8466 №7/CXXXVI. Фахове видання WoS. URI:<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3379>*
8. *Залежність професійної активності особистості від її індивідуально-психологічних якостей / Т.А. Каткова, Г.Б. Варіна // Науковий вісник*

Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». – Вип. 1. Т. 1. – 28 березня 2016 р., м. Херсон: ВД «Гельветика», 2016. – 170 с., Україна. – С. 38-42. ISSN 2312-3206. **Фахове видання**

9. Сучасні форми профорієнтаційної роботи зі старшокласниками / Т.А. Каткова, Царькова О.В. // *American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research*, 2018 / 2 (9) – Америка, 2018. – 128 с. – С. 38-48. **Фахове видання**. ISSN 2474-9397

10. Психологічні особливості становлення ділових відносин в колективі // Т.А. Каткова, І.Г. Денисов // Збірник наукових праць «Теорія і практика сучасної психології», – у збірнику № 3 2018 рік. – Запоріжжя, 2018. – 274 с. – С. 87-91. **Фахове видання**. ISSN 1813-3405. **Index Copernicus International**. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3483>

11. Профілактика емоційного вигорання працівників ризиконебезпечних професій / Т.А. Каткова, С.В. Шевченко / Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості : **колективна монографія** / відпов. ред. Н.І. Тавровецька. – Херсон : Херсонський державний університет. Вид-во ФОП Вищемирський В.С., 2019. – 354 с. – С. 258-267. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3404>

12. Прояви синдрому емоційного вигорання у педагогів та засоби його подолання // Т.А. Каткова, С.В. Мельнікова // Збірник наукових праць «Теорія і практика сучасної психології», – у збірнику № 2, Т-2, 2019 рік. – Запоріжжя, 2019. – 274 с. – С. 14-18. **Фахове видання**. ISSN 2663-6026 (Print). ISSN 2663-6034 (Online). **Index Copernicus International**. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4313>

13. Вплив соціальних стереотипів молоді на професійний вибір // Т.А. Каткова, О.І. Титаренко // Збірник наукових праць «Теорія і практика сучасної психології», – у збірнику № 5, Т-1, 2019 рік. – Запоріжжя, 2019. – С. 100-104. **Фахове видання** ISSN 2663-6026 (Print). ISSN 2663-6034 (Online). **Index Copernicus International** URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/8556>

14. Психологічні особливості формування та розвитку професійних якостей співробітників / Т.А. Каткова, Г.Б. Варіна. // Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки» 20-21 листопада 2020 року, м. Одеса – Одеса: ГО «Південна функція педагогіки», 2020. – Ч. 1 – 136 с. – С. 64-67. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/10922>

15. Каткова Т.А., Титаренко О.І. Вплив особистісних особливостей торгових агентів на виникнення синдрому професійного вигорання // Т.А. Каткова, О.І. Титаренко // *Науковий журнал з соціології та психології «Габітус»*, – Випуск 20, 2020 рік. – Одеса, Видавничий дым «Гелветика» 2020. 2020. – 292 с. – С. 188-192. Журнал включено до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України зі спеціальностей 053 – Психологія, 054 – Соціологія. **Фахове видання** ISSN (Print): 2663-5208. ISSN (Online): 2663-5216. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/11534>

16. Osadchyi, V., Varina, H., Falko, N., Osadcha, K., & Katkova, T. (2021). The peculiarities of the usage of AR technologies in the process of hardiness of future professionals. Paper presented at the Journal of Physics: Conference Series, 1840(1) doi:10.1088/1742-6596/1840/1/012059 Retrieved from www.scopus.com. **SCOPUS**. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/11858>

Періодичні видання:

1. Педагогіка і психологія 2014-2021
2. Шкільному психологу. Усе для роботи 2016-2021
3. Психология и соционика межличностных отношений. - Режим доступу: <http://publishing.socionic.info/index.php/psychology/index>
4. Психологія і суспільство –Режим доступу: <http://journals.uran.ua/index.php/1810-2131>
5. Технології розвитку інтелекту: електронний журнал. Режим доступу : <http://psytir.org.ua>

12. Інформаційні ресурси

1. Бесемер Х. Медиация. Посередничество в конфліктах // <http://www.myword.ru>

2. Жаворонкова Г.В. Управління конфліктами // <http://pidruchniki.ws/psihologiya>
3. Орлянський В.С. Конфліктологія // <http://pidruchniki.ws/psihologiya>
4. Прибутко П.С. Конфліктологія // http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/konfliktologiya_-_pributko_ps
5. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів // http://pidruchniki.ws/19440608/psihologiya/konfliktologiya_ta_teoriya_peregovoriv_-_yahno_tp.
6. Osadchyi, V., Varina, H., Falko, N., Osadcha, K., Katkova, T. (2021). The peculiarities of the usage of AR technologies in the process of hardiness of future professionals. Paper presented at the Journal of Physics: Conference Series, 1840(1) doi:10.1088/1742-6596/1840/1/012059 Retrieved from www.scopus.com. SCOPUS. URI: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/11858>
7. <http://www.dfn.mdpu.org.ua>
8. <http://pulib.if.ua/book/228>
9. <http://redfox.if.ua/book/zagalyna-psihologija-237.html>
10. <http://eknigi.org/psihologija/125358-zagalna-psixologiya.html>
11. . Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски.
12. <https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=798>

Електронні ресурси

nbuv.gov.ua

flogiston.ru

koob.ru

psylib.kiev.ua

djerelo.com

<http://eprints.mdpu.org.ua/>

Затверджено на засіданні кафедри психології Протокол № 1 від 30.08.2021 р.